

Uchwała Nr LXXXIX/614/2024
RADY MIEJSKIEJ W STĄPORKOWIE
z dnia 28 lutego 2024 rok

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków
na lata 2024 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2023 poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1426 ze zm.), Rada Miejska w Stąporkowie uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2024 – 2026, który otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie od dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jacek Kołodziej

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr LXXXIX/614/2024
Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 28 lutego 2024 r.
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu
Wspierania Rodziny w gminie Stąporków
na lata 2024-2026

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE STĄPORKÓW NA LATA 2024 - 2026

Stąporków – styczeń 2024 rok

Spis treści

I.	WPROWADZENIE	4
II.	PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	8
III.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	9
IV.	GMINNY SYSTEM POMOCY RODZINIE	23
	Asystent rodziny	23
	Posiłek w szkole i w domu	24
	Poradnictwo.....	24
	Praca socjalna	26
	Placówka Wsparcia Dziennego	26
	Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej	27
	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	30
V.	ANALIZA SWOT	32
VI.	CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY.....	33
VII.	BENEFICJENCI PROGRAMU.....	34
VIII.	REALIZATORZY/ PARTNERZY PROGRAMU	35
IX.	DZIAŁANIA	36
X.	HARMONOGRAM	38
XI.	FINANSOWANIE	38
XII.	MONITORING.....	38
XIII.	PODSUMOWANIE	39

I. WPROWADZENIE

Zwykliśmy uważać, zwłaszcza w naszym kraju, że rodzina jest miejscem, w którym – potocznie mówiąc – ładujemy baterie. W myśl popularnych sądów rodzina jest podstawową wspólnotą życia, zwłaszcza w sferze emocjonalnej. To w niej następuje wyrównywanie poglądów, kreowanie postaw, kształtowanie własnego sposobu bycia, czy ustalenie norm moralnych. „Dla swoich członków rodzina stanowi strukturę odniesień, która pozwala zinterpretować świat”¹. Owe niepowtarzalne środowisko, które najkorzystniej wpływa na psycho-fizyczny i społeczny rozwój dziecka, staje się wyjątkowe wtedy, gdy realizuje w sposób właściwy przypisane funkcje, przede wszystkim opiekuńczo – wychowawcze. W zdrowej, właściwie funkcjonującej rodzinie istnieje prawidłowa struktura, która oddziela świat dorosłych od świata dzieci. Role i zadania rodziców i ich dzieci winny być wyraźnie wyodrębnione, w taki sposób, by zaspakajając potrzeby w relacji małżeńskiej nie zapominać o zaspokajaniu potrzeb dzieci, udzielając im potrzebnego wsparcia i troski. Rodzina to zatem najstarsza i najbardziej pierwotna forma współżycia ludzi. Funkcjonowanie rodziny, w tym spełnianie podstawowych obowiązków wychowawczych zależne jest w dużej mierze od wzajemnych więzów między jej członkami. W tym miejscu można wyróżnić kilka niezbędnych cech, które pomogą zobrazować „zdrową rodzinę”, to przede wszystkim otwarta komunikacja, wzajemność, pozytywna tożsamość i autonomia osób oraz otwartość na świat zewnętrzny. Pozytywna tożsamość oznacza nie tylko akceptację samego siebie, to także poznanie swoich mocnych i dobrych stron, a także ograniczeń i słabości.

---

¹Kamiński A., *Funkcjonowanie pedagogiki społecznej*, Warszawa 1975, s. 101

Rodzina jako środowisko socjalizujące oddziałuje na jej członków od urodzenia. Pojawiające się trudności czy problemy często stanowią ryzyko wystąpienia nieprzystosowania społecznego. Przypadki takie wymagają zastosowania interdyscyplinarnych rozwiązań. Do głównych trudności dezorganizujących życie rodzinne zalicza się m.in. niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, niezaradność życiową, przemoc lub różnego rodzaju uzależnienie. Niezwykle istotne w procesie pomocowym jest interdyscyplinarne podejmowanie działań przez przedstawicieli służb społecznych, tj.: pracowników socjalnych, pracowników świadczących poradnictwo specjalistyczne, asystentów rodziny, funkcjonariuszy policji, przedstawicieli służby sądowej, w tym kuratorów rodzinnych/ społecznych, opiekunów w ośrodkach wsparcia dziennego, pracowników służby zdrowia, a także innych specjalistów.

Oczywistym jest, że to rodzice odpowiedzialni są za zaspokajanie potrzeb swoich dzieci. Na co dzień jednak jesteśmy mocno zabiegani i skoncentrowani głównie na tym, aby zapewnić dzieciom godne warunki życia. Zapominając o tym, że to tylko jeden z obszarów odpowiedzialności, gnamy bezustannie naprzód, nie zważając na potrzeby innego rzędu. Warto w tym miejscu przywołać wybitnego przedstawiciela nurtu psychologii humanistycznej- Abrahama Masłowa i jego koncepcję hierarchii potrzeb. Doświadczenia rodzinne buduje się w oparciu o zaspokajanie kolejno potrzeby fizjologicznej, bezpieczeństwa, przynależności, uznania oraz samorealizacji. Od stopnia ich realizacji będzie zależać funkcjonowanie dziecka. To dzięki najbliższym nasze pociechy uczą się jak żyć w zgodzie z innymi, jak swoim zachowaniem sprostać oczekiwaniom świata i jak czerpać z tego korzyści i wzmocnienia. Można odczuć, że mamy do czynienia niemal z modelem rodziny idealnej. Należy jedynie postawić pytanie – czy w ogóle takie rodziny istnieją? Takie, w których nie dochodzi do kłótni, konfliktów czy niesprawiedliwego traktowania. Zgadza się, nie ma rodzin bezproblemowych. Najważniejsze, by umieć rozwiązywać napotkane trudności w konstruktywny sposób, tak, by relacje w rodzinie dawały wielką siłę i możliwości do pokonywania kryzysów.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Stąporkowie lata 2024-2026 został utworzony w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym jego celem jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Stąporków, który będzie sprzyjał prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, naturalnym środowiskiem rozwoju, dbającym o dobro wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków opiekuńczych i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Dlatego też w programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprogowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Podstawą działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich, ale też pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w funkcjonowaniu spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, sądami, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy zadania, do których należą:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
- c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Od 1 stycznia 2017r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się zakres działań asystenta rodziny. Powierzono mu funkcję koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także wsparcia rodzin dzieci, u których zostały zdiagnozowane „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalna choroba zagrażająca ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Ponadto, w związku z nowymi regulacjami prawnymi zadania asystenta rodziny z dniem 15.02.2024 zostaną poszerzone o udzielanie wsparcia dziecku poprzez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy sądowej z jego udziałem.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Stąporkowie na lata 2024-2026 został opracowany na podstawie danych będących w posiadaniu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie, Urzędu Miejskiego w Stąporkowie oraz danych statystycznych podmiotów i instytucji współpracujących z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stąporkowie.

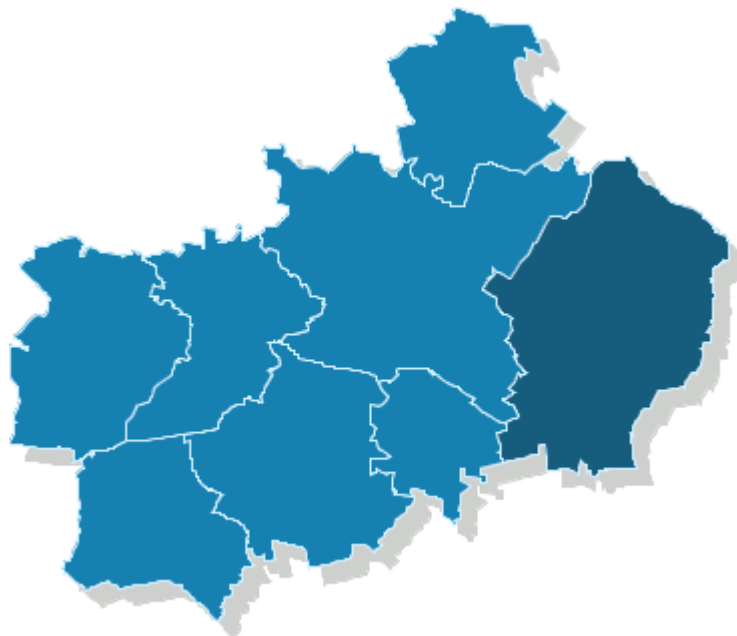
II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Zapisy Programu Wspierania Rodziny w gminie Stąporków na lata 2024-2026 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z następujących aktów prawnych:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.,
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- Uchwały Nr XIII/94/2015 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 30 grudnia 2015r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stąporków na lata 2016 – 2025.

III. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Grafika: gmina Stąporków, powiat konecki, województwo świętokrzyskie

Grafika: gmina Stąporków, powiat konecki, województwo świętokrzyskie

Gmina Stąporków to gmina miejsko – wiejska, położona w powiecie koneckim, województwie świętokrzyskim. Według stanu na 31 grudnia 2022 rok, liczba ludności gminy Stąporków wyniosła 15 891 osób, z czego 51,3 % stanowiły kobiety, a 48,7 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 20,4 % ludności powiatu, 1,31% ludności województwa.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 15 %, osoby w wieku produkcyjnym 60 %, a w wieku poprodukcyjnym 25 %.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 6,7%. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 10,9%, natomiast dla województwa świętokrzyskiego wynosi 7,7%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Stąporków wynosiła 643, w tym 54% stanowiły kobiety, 46% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,5%.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się jeden Niepubliczny Żłobek „Słoneczko”, który dysponuje 14 miejscami dla dzieci, 11 przedszkoli (w tym oddziały przedszkolne przy szkołach), dysponujących 462 miejscami, 6 świetlic dla dzieci i młodzieży, (w tym: 4 przyszkolne i 2 pozaszkolne). Na terenie gminy nie funkcjonują opiekunowie dzienni. Poniżej zaprezentowane zostały dane dotyczące demografii (liczba ludności w podziale na płeć), dane dotyczące sytuacji bezrobocia na rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale), liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku i informacje z zakresu infrastruktury społecznej oraz informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczba mieszkań komunalnych i socjalnych, liczba osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Stąporków.

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu) według stanu na dzień 31.12.2022 roku.

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 624	1 186	1 438
Bezrobotni z prawem do zasiłku	790	353	437
Długotrwale bezrobotni	1 097	406	691

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r.

Liczba osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku według stanu na dzień 31.12.2022 roku.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 438	1 186	17 383	16 646	435 508	357 290
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	437	353	2 483	2 387	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	691	406	9 871	8 142	237 119	181 721

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r.

Infrastruktura społeczna w Gminie Stąporków- stan na 31.12.2022 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2021	ROK 2022
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA		
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	121	121
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	19	19
Liczba mieszkań socjalnych	26	26

(lokali)		
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	9	21
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków.

Na terenie Gminy Stąporków z pomocy społecznej w 2022 roku skorzystało 487 osób, co stanowiło 3,06% wszystkich mieszkańców gminy. W tym czasie w stosunku do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 45 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 27 rodzin. W gminie Stąporków najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, w 2022 roku było kolejno: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm.

Dane dotyczące realizowanej pracy w formie poradnictwa socjalnego świadczonego przez pracowników socjalnych i specjalistów pracy z rodziną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie prezentują się następująco:

Praca socjalna			
	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	223	245	146
Liczba osób objętych pracą socjalną	410	485	254

Źródło: opracowanie własne

Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2022 roku w latach 2020-2022:

Lp.	Rodzaj świadczonych konsultacji	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających z poradnictwa	Liczba osób w rodzinach

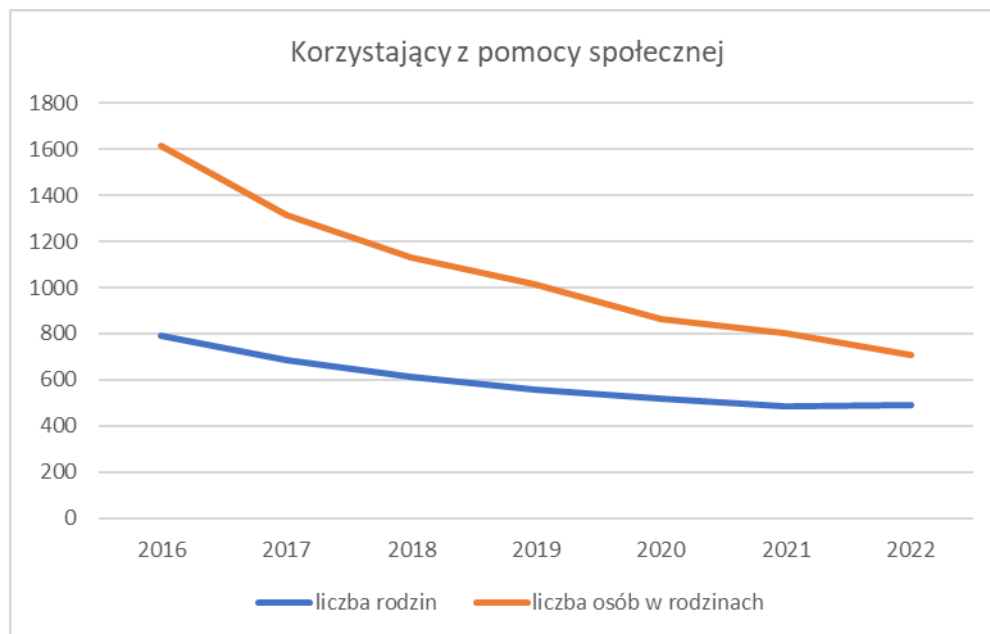
		<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
1.	Konsultacje prawne	61	90	75	31	60	54	82	190	158
2.	Konsultacje psychologiczne	105	183	185	35	74	61	95	267	185
3.	Konsultacje terapeutyczne	157	204	213	64	69	56	198	230	158

Źródło: opracowanie własne, dane statystyczne dot. konsultacji specjalistycznych w 2020,2021 oraz 2022 roku

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2022:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	791	1 612
2017	684	1 312
2018	613	1 129
2019	560	1 011
2020	516	865
2021	483	805
2022	439	707

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Stąporkowie:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób				
	2018	2019	2020	2021	2022
Świadczenia niepieniężne	249	240	182	151	136
Świadczenia pieniężne	523	461	448	390	359

Źródło: Opracowanie własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków.

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2022 roku

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin
-------------------------------------	---------------

	ogółem
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	238
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	210
UBÓSTWO	184
BEZROBOCIE	144
ALKOHOLIZM	33
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO- OGÓŁEM	31
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO -OGÓŁEM W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	21
BEZDOMNOŚĆ	14
PRZEMOC W RODZINIE	10
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO- OGÓŁEM- W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA- W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	8
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	6
ZDARZENIE LOSOWE	5
SIEROCTWO	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	1

Źródło: Sprawozdanie MRiPS za 2022 rok

Główne powody przyznania świadczeń w roku 2022 z pomocy społecznej

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		Świadczenia niepieniężne	Świadczenia pieniężne

Długotrwała lub ciężka choroba	18 860	17 253	1 607
Niepelnosprawność	10 846	8 374	2 472
Bezrobocie	4 364	3 496	868
Ubóstwo	3 410	1 769	1 641
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych -rodzina niepełna	1 588	1 383	205

Źródło: Opracowanie własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie

W nawiązaniu do zagadnień związanych z problematyką bezradności opiekuńczo-wychowawczej i nieprawidłowości w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich poniżej zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (te na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego jak i we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej)

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
<i>Liczba asystentów rodziny w gminie</i>	2	2	2
<i>Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny</i>	22	17	15

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez Gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawione zostały także dane dotyczące dzieci przebywających w instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022 oraz poniesione przez Gminę koszty z tego tytułu.

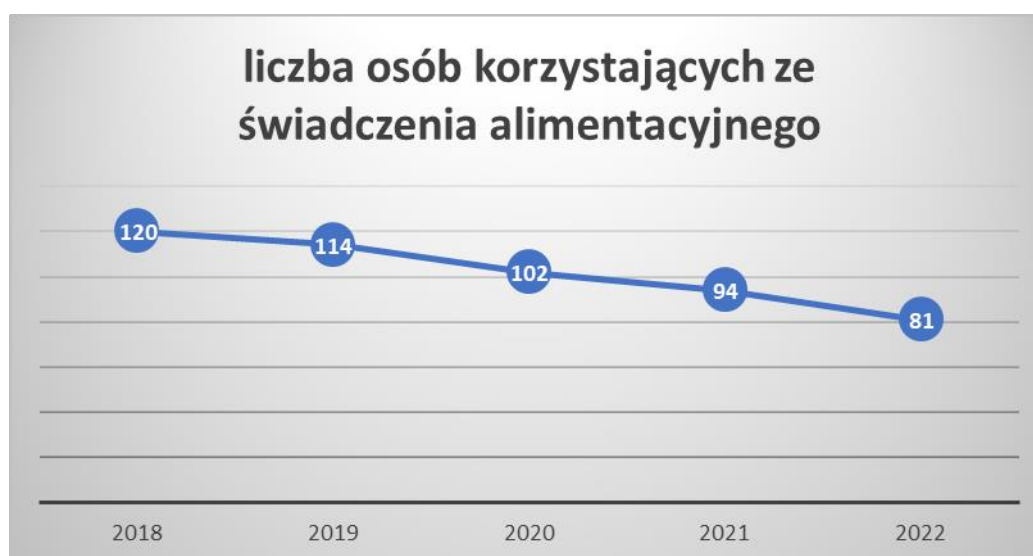
	Rok	Kwota	Liczba dzieci
Instytucjonalna piecza zastępcza	2020	88 124, 98	5
	2021	141 554, 30	7
	2022	231 671, 85	7
Rodzinna piecza zastępcza	2020	77 801, 48	19
	2021	122 759, 45	23
	2022	170 915, 47	23

Źródło: Opracowanie własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach w Gminie Stąporków

	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	102	94	81

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2022r w Gminie Stąporków

Realizacja świadczeń rodzinnych przedstawia się następująco:

Liczba rodzin uprawnionych do zasiłków rodzinnych	Rok
504	2020
428	2021
368	2022

Źródło: opracowanie własne

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu"			
Liczba dzieci objętych programem- „Posiłek w szkole i w domu”			
rok	2020	2021	2022
Liczba dzieci objętych programem	166	75	56

Źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów objętych pomocą materialną o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne):

Liczba dzieci objętych pomocą	Rok
117	2020
89	2021
72	2022

Źródło: opracowanie własne

Przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Stąporków w oparciu o dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2022 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, poświęconych zagadnieniom związanym z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w których została wszczęta procedura Niebieskie Karty. Poniżej przedstawiono liczbę rodzin oraz liczbę osób objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” na przełomie lat 2020- 2022.

	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	104	76	80
Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	163	105	103

Źródło: Opracowanie własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie

Procedurą Niebieskie Karty w 2022 roku objętych zostało 80 rodzin, w których pozostają 103 osoby. W celu rozwiązania problemu przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powołał 36 grup roboczych, których zadaniem była pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, poprzez diagnozowanie sytuacji rodziny oraz ustalenie i realizację planu pomocy rodzinie. W pracach grup uczestniczyli głównie pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pełniący rolę liderów grup roboczych, pedagodzy szkolni, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, psychologowie, policjanci. W 2022 roku odbyło się 217 posiedzeń grup roboczych, które objęły pomocą 79 rodzin, w rodzinach tych pozostaje 97 osób.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane były w oparciu o opracowaną diagnozę zjawiska przemocy i zagrożeń dla rodziny na terenie Gminy Stąporków, która

posłużyła również do określania celu głównego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2021-2025, kierunków i metod podejmowanych działań. Pracownicy Ośrodka na bieżąco monitorują skalę tych niekorzystnych dla rodzin zjawisk.

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień:

Lp.	Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikające z realizacji zadania	Wskaźnik- liczba działań		
		2020	Rok 2021	2022
1.	Liczba rozmów interwencyjno– motywacyjnych przeprowadzonych na posiedzeniu Komisji	75	75	62
2.	Liczba rozmów z członkami rodzin osób Wnioskowanych	12	25	27
3.	Liczba wniosków skierowanych do Komisji celem podjęcia działań wobec osób Wnioskowanych nadużywających alkoholu	38	54	46
4.	Liczba wniosków skierowanych do Komisji (stan na 30.03)	10	11	11
5.	Liczba wniosków skierowanych do sądu rodzinnego celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	21	4	5
6.	Liczba spraw zawieszonych do ponownego	29	20	32

zgłoszenia				
7.	Liczba wniosków do GKRPA o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego skierowane z grup roboczych w ramach prowadzonej w rodzinie procedury NK	19	30	21
8.	Liczba osób, które po rozmowie interwencyjno-motywacyjnej podjęły dobrowolne leczenie odwykowe	13	12	5
9.	Liczba monitorowanych rodzin uwikłanych w problem przemocy	32	53	44
10.	Liczba szkoleń dla Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych podmiotów realizujących zadanie	9	6	7
11.	Liczba posiedzeń plenarnych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18	24	24
12.	Liczba posiedzeń zespołu interwencyjno-motywacyjnego	1	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2020r., 2021r. oraz 2022r.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka Gmina realizuje głównie poprzez działalność Placówki Wsparcia Dziennego.

Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” realizuje pomoc opiekuńczo-wychowawczą oraz specjalistyczną oferując dzieciom z niepełnosprawnościami opiekę i pomoc w różnych dziedzinach. Placówka dysponuje 45 miejscami dla dzieci- 30 w Stąporkowie i 15 w filii w Hucisku.

Poniżej przedstawiono liczbę zatrudnionych w placówce w latach 2020-2022.

	<i>ROK</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>LICZBA ZATRUDNIONYCH</i>				
<i>KIEROWNIK</i>		1	1	1
<i>WYCHOWAWCA</i>		2	3	2

Źródło: Opracowanie własne

W związku z zapewnieniem opieki i pomocy specjalistycznej w Placówce Wsparcia Dziennego zatrudniani byli w ramach umów cywilno-prawnych inni specjaliści stosownie do potrzeb

(np. logopeda, terapeuta Integracji Sensorycznej, psycholog, specjalista dogoterapii, specjalista robotyki).

IV.GMINNY SYSTEM POMOCY RODZINIE

Asystent rodziny

Opierając się na założeniach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina realizuje jej zadania między innymi poprzez instytucję Asystenta Rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej oraz stworzenie prawidłowych warunków umożliwiających wychowanie dzieci.

Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Zadania asystenta rodziny mają charakter kompleksowy. Asystent rodziny zabiega o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodziny: mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych bądź prawnych. Ponadto pomaga także w rozwiązywaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje członków rodziny do odpowiednich specjalistów. Do zadań asystenta rodziny należy także zachęcanie bezrobotnych do podjęcia pracy, wspieranie w pierwszych miesiącach pracy.

Intensywna praca asystenta z rodziną realizowana jest również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodzicami biologicznymi dziecka w miejscu zamieszkania, ale również współpraca

z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, praca asystenta koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Ważna jest także praca z rodzicami biologicznymi dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Posiłek w szkole i w domu

Jednym z założeń polityki prorodzinnej jest realizacja rządowego programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.

Celem programu jest zapewnienie potrzebującym dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia ciepłego posiłku, ograniczenie zjawiska niedożywienia wśród dzieci i młodzieży, poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, jak również kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

W szczególnie uzasadnionych sytuacjach, a w szczególności choroby, wypadku lub śmierci w rodzinie, wystąpienia klęski żywiołowej, zdarzenia losowego lub innych okoliczności, które wymagają udzielenia wsparcia w formie posiłku, gdy uczeń albo dziecko zamieszkujący na terenie Gminy Stąporków, nie spełniający warunków do otrzymania pomocy w formie gorącego posiłku określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wyrażają chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola (zgodnie z realizowanym w Gminie Programem Osłonowym) informuje pisemnie Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Poradnictwo

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc specjalistyczna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

Poradnictwo prawne ma na celu:

- Udzielaniu informacji i porad prawnych dotyczących obowiązujących przepisów z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, prawa karnego i w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- Udzielaniu wskazówek i poszukiwaniu rozwiązań prawnych dla osób i rodzin doznających przemocy lub przeżywających innego rodzaju problemy, które są związane z przemocą.
- Zwiększaniu wiedzy w zakresie działania różnych instytucji publicznych wspierających rodziny i osoby w rozwiązywaniu ich problemów.

- Podniesieniu stopnia świadomości i aktywności osób i rodzin potrzebujących wsparcia, co do przysługujących im praw, a także istniejących możliwości rozwiązywania problemów.

Porad w powyższym zakresie udziela prawnik a można ich zasięgnąć w siedzibie Ośrodka, zgodnie z publikowanym harmonogramem poradnictwa prawnego.

Pomoc psychologiczna- pomoc w tym względzie polega na:

- udzielaniu informacji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie,
- wsparciu i wspomaganium w rozwoju umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych z przemocą w rodzinie,
- współdziałaniu z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie.
- Dodatkowo poradnictwo psychologiczne obejmuje diagnozowanie problemów osób i rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie wsparcia, pomocy psychologicznej zarówno w obszarze funkcjonowania osoby jak i rodziny, budowania relacji z otoczeniem zewnętrznym oraz radzenia sobie z problemami z komunikacją.

Pomoc można uzyskać w siedzibie Ośrodka, a specjalistycznego wsparcia, zgodnie z podanym wyżej zakresem tematycznym udziela psycholog.

Poradnictwo w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i współuzależnieniom- pomoc tego rodzaju realizowana jest poprzez:

- Konsultacje dotyczące uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych.
- Adresowane jest do osób z grupy ryzyka i członków ich rodzin.
- Udzielanie informacji dotyczących dostępnych form leczenia i kierowanie do właściwych placówek służby zdrowia.
- Współpracę z ruchami samopomocowymi i klubami abstynenta.
- Działania profilaktyczne mające na celu ograniczenie spożycia alkoholu.

Bezpłatnych porad w powyższym zakresie udziela specjalista-terapeuta, w siedzibie Ośrodka zgodnie z harmonogramem.

Praca socjalna

Praca socjalna należy do szerokiego zestawu świadczeń w systemie pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej określa ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom

i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Pomoc w formie poradnictwa socjalnego realizowana jest przez pracowników socjalnych, w ramach ich obowiązków służbowych, w szczególności poprzez:

- Udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osób i rodzin
- Wsparcie w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych oraz wspieranie w ubieganiu się o taką pomoc
- Udzielanie zainteresowanym informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach
- Pomoc w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego
- Pomoc w uzyskaniu wsparcia psychologicznego, prawnego i innych form pomocy
- Pomoc w staraniach o ustalenie stopnia niepełnosprawności
- Udzielanie porad w samodzielnym rozwiązywaniu problemów
- Informowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie o przysługujących im prawach i formach pomocy
- Wsparcie w sytuacjach związanych z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Pomoc w formie poradnictwa socjalnego można uzyskać codziennie, kontaktując się z pracownikiem socjalnym w godzinach pracy Ośrodka.

Placówka Wsparcia Dziennego

Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” w Stąporkowie istnieje od 31 stycznia 2017 roku. Prowadzona jest w formie opiekuńczej i specjalistycznej. Placówka funkcjonuje przez cały rok kalendarzowy, od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem dni wolnych od pracy) przez 5 godzin dziennie w godzinach od 13:00 do 18:00.

Od 23 listopada 2017 roku działa także filia Placówki Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” w Hucisku, (w formie podwórkowej). Zajęcia w Hucisku odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 15.00 – 19.00. W zajęciach uczestniczyć mogą dzieci i młodzież w wieku 5 -18 lat. Pobyt w Placówce ma charakter nieodpłatny i dobrowolny (na zasadach dobrowolnego zgłoszenia rodzica/opiekuna).

Placówki dysponują 45 miejscami – 30 w Stąporkowie i 15 w Hucisku.

Celem funkcjonowania Placówki jest wspieranie rodziny w dążeniu do prawidłowego sprawowania jej podstawowych funkcji.

Placówka realizuje zadania polegające na :

- objęciu dzieci i młodzieży opieką i wychowaniem w celu wsparcia rodziny przeżywającej różnorodnego rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- pomocy w nauce, stworzeniu warunków do nauki,
- prowadzeniu zajęć profilaktycznych (profilaktyka uzależnień),
- organizacji czasu wolnego, odpowiednich zabaw i zajęć sportowych,
- zapewnieniu integracji dzieci z niepełnosprawnościami z rówieśnikami,
- rozwijaniu zainteresowań,
- współpracy z rodzicami dzieci i instytucjami ich wspierającymi;
- pracy z rodziną, a w szczególności rozwijaniu jej umiejętności opiekuńczo – wychowawczych poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (zajęcia z coachingu rodzicielskiego).

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie realizowane są przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Stąporków oraz grupy diagnostyczno- pomocowe w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy

„Niebieska Karta” na podstawie art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2003 r. poz. 289, 535 i 1606).

Działania wspierające na rzecz osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej są podejmowane przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Stąporkowie, w ramach realizacji powierzonych zadań statutowych. Praca w tym obszarze dotyczy świadomej pomocy finansowej, pomocy w naturze, jak też pomocy niepieniężnej. Jest to wsparcie w trudnych sytuacjach bytowych w codziennym funkcjonowaniu społecznym, poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, z zakresu uzależnień i współuzależnień), praca socjalna. Pracownicy socjalni Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie oraz Dzielnicowi Komisariatu Policji w Stąporkowie prowadzą monitoring rodzin, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Regularnie odwiedzają monitorowane środowiska, podejmują działania pomocowe i interwencyjne. W ramach opracowanego Planu Pomocy Rodzinie pracownicy socjalni w 2022 roku monitorowali 80 rodzin, dzielnicowi 35. Również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła monitoring wobec 44 rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej z jednoczesnym występowaniem problemu uzależnień. W dużej mierze są to rodziny wychowujące małoletnie dzieci.

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Stąporków jest powoływany Zarządzeniem Burmistrza Stąporkowa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej, kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Obecnie Zespół Interdyscyplinarny liczy 16 członków.

Problematyka przemocy domowej w dużej mierze związana jest z jednoczesnym występowaniem w rodzinie problemów wynikających z nadużywania alkoholu a także substancji psychoaktywnych. Do głównych zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;

- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń

W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w każdym i indywidualnym przypadku Zespół Interdyscyplinarne tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe.

Skład takiej grupy określa Zespół w zależności od potrzeb osoby, rodziny, której sprawa dotyczy.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
  - 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia,
  - 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
  - 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
  - 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
    - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
    - b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zapewnia tutejszy Ośrodek.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to zespół osób działający na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Celem Komisji jest realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Do podstawowych zadań należy w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem; udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych; tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do zdrowego i trzeźwego stylu życia; wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń

i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz ograniczenie dostępności alkoholu.

V. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • działalność placówek wsparcia dziennego • znajomość problemu i sprawnie działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; • dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny, • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • obowiązujące strategie, programy, akty prawne, • zapewnienie poradnictwa specjalistycznego, • możliwość zapewnienia schronienia osobom potrzebującym • możliwość podejmowania na terenie gminy Stąporków działań mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach niewydolnych, • wsparcie rodzin będących w trudnej sytuacji bytowej i finansowej	<ul style="list-style-type: none"> • bezradność i niskie kwalifikacje opiekunów –wychowawcze rodziców, • uzależnienia, • niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno – bytowa, • brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, • niski poziom świadomego rodzicielstwa, • nieprawidłowa komunikacja w rodzinie, • niskie wykształcenie, • brak własnego mieszkania, • brak osób/ rodzin zainteresowanych pełnieniem funkcji rodzin wspierających, • zwiększenie ilości zadań powierzanych jednostkom pomocy społecznej i brak wystarczających zasobów kadrowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości społecznej i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczej przez rodziców, • chęć poprawy relacji rodzinnych, • pomoc interdyscyplinarna rodzinom, • większa dostępność infrastruktury instytucjonalnej • dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego i organizacjami pozarządowymi • możliwość skorzystania przez mieszkańców gminy Stąporków ze wsparcia specjalistów	<ul style="list-style-type: none"> • zanik więzi i tradycji rodzinnych, • zaniechania emocjonalne wobec dzieci, • bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • negatywne wzorce zachowań społecznych, • wzrost dostępności środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży, • niedostateczna liczba mieszkań z zasobów lokalowych gminy, • wypalenie zawodowe kadry świadczącej pomoc • niestabilność przepisów prawa w zakresie polityki społecznej, częste zmiany przepisów i problemy w ich interpretacji

Źródło: opracowanie własne

VI.CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Umiejętność pomagania rodzinie musi być oparta na treningu własnym i podstawach teoretycznych. Ważne jest, by zrozumieć rodzinę i zjawiska w niej zachodzące w stopniu szerszym niż na to pozwala doświadczenie własnego życia rodzinnego.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków został opracowany zgodnie z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stąporków na lata 2016 – 2025 oraz z założeniami Regionalnego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Regionalny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do roku 2025 został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XI/146/19 z dnia 22.07.2019r.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach wyznacza działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności wychowawcze i opiekuńcze. Program wskazuje metody pracy z rodziną tak, aby mogła ona prawidłowo wypełniać swoje funkcje.

Niniejszy program odpowiada założeniom zawartym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Działania zawarte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2024-2026 zostały sporządzone w oparciu o analizę charakterystyki środowiska lokalnego oraz diagnozę problemów społecznych.

Cel główny

Tworzenie w Gminie Stąporków systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w gminie Stąporków w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
2. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji.
3. Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.
4. Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie dziecka opieką poza rodziną biologiczną.

VII. BENEFICJENCI PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkujące na terenie gminy Stąporków, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin zmagającym się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin niepełnych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-5 lat,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

VIII. REALIZATORZY/ PARTNERZY PROGRAMU

Na terenie gminy Stąporków oraz powiatu koneckiego działają podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym, przy współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stąporkowie tworzą lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną, są to w szczególności:

- Urząd Miejski w Stąporkowie wraz z podległymi jednostkami,
- Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Końskich,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Stąporków,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Końskich,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stąporkowie,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Końskich,
- Powiatowy Urząd Pracy w Końskich,
- Komenda Powiatowa Policji w Końskich,
- Komisariat Policji w Stąporkowie,
- Sąd Rejonowy w Końskich,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Końskich,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Stąporków,
- Placówka Wsparcia Dziennego Dobra Przestrzeń w Stąporkowie, z filią w Hucisku,
- Miejsko -Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stąporkowie,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Organizacje pozarządowe,
- Parafie i związki wyznaniowe.

IX. DZIAŁANIA

Cel operacyjny nr 1 Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze		
Lp.	Działania	Realizatorzy
1.1	Zapewnienie usługi asystenta rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
1.2	Prowadzenie i rozwój Placówki Wsparcia Dziennego	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
1.3	Promowane i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
1.4	Organizowanie oraz współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego (z zachowaniem przeprowadzenia programu profilaktycznego) dla dzieci i młodzieży	Organizacje pozarządowe, Urząd Miejski
1.5	Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
1.6	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
1.7	Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy na terenie gminy Stąporków	Stowarzyszenia, osoby fizyczne, uprawnione instytucje
1.8	Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Urząd Miejski, Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Placówka Wsparcia Dziennego, organizacje pozarządowe
1.9	Zapewnienie możliwości udziału w programie Szkoła Dla Rodziców	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
1.10	Promowanie i koordynowanie funkcjonowania rodzin wspierających zainteresowanych wsparciem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny nr 2 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji		
Lp.	Działania	Realizatorzy
2.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.3	Zapewnienie uprawnionym rodzinom pomocy materialnej	Miejsko-Gminny Ośrodek

	o charakterze socjalnym, w tym stypendiów, zasiłków szkolnych	Pomocy Społecznej, Urząd Miejski
2.4	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego i terapeutycznego)	Urząd Miejski Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2.5	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.6	Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz specjalistów w dziedzinie prawa, psychologii i terapeutów.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny nr 3

Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny

Lp.	Działania	Realizatorzy
3.1	Szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, firmy i osoby, którym zostanie zlecone wykonanie zadania
3.2	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, firmy i osoby, którym zostanie zlecone wykonanie zadania
3.3	Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla pracowników placówki wsparcia dziennego	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, firmy i osoby, którym zostanie zlecone wykonanie zadania
3.4	Prowadzenie pracy socjalnej i monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.5	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe
3.6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.7	Szkolenia dla kadry pedagogicznej, psychologów i wychowawców pracujących z dziećmi i młodzieżą	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta, placówki oświatowe, firmy i osoby którym zostanie zlecone zadanie

Cel operacyjny nr 4
Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej,
objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną

Lp.	Działania	Realizatorzy
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo - wychowawcze
4.2	Podjęmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówki opiekuńczo – wychowawcze, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym
4.3	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

X. HARMONOGRAM

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem tj. w latach 2024-2026.

XI. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 mogą być środki finansowe pochodzące z budżetu gminy, z budżetu państwa lub innych pozyskanych w miarę możliwości zewnętrznych źródeł.

XII. MONITORING

Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Stąporków na lata 2024-2026 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu

danych będących w posiadaniu tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu, i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji.

Ponadto pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Sprawozdania z realizacji programu przedkładane będą w terminie do 31 marca, każdego kolejnego roku okresu jego obowiązywania do Burmistrza Stąporkowa.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2024- 2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a szczególnie dzieci. Każda rodzina codziennie boryka się z problemami, które trzeba pokonać. Są rodziny, które potrafią sprostać obowiązkom, pomyślnie rozwiązać własne problemy, ale są też takie, które nie potrafią w pełni wypełniać swych funkcji oraz prawidłowo reagować na pojawiające się sytuacje kryzysowe.

Zakładany cel można osiągnąć poprzez wspólne, jednolite zasady postępowania służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie oraz może zaowocować poprawą sytuacji bytowej małoletnich, a także wzrostem świadomości rodziców w aspekcie troski o dzieci.

Oczekiwanym efektem realizacji programu ma być stworzenie możliwie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, poprzez oferowanie różnych form pomocy dla rodzin przeżywających problemy w sferze opiekuńczej i wychowawczej.

UZASADNIENIE

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie, zasadnym jest podjęcie niniejszej Uchwały.